

**Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės
atskaitomybės standartai**

3-iasis VSAFAS
„Veiklos rezultatų ataskaita“
(Žin., 2007, Nr. 136-5538)

Turinys

- **Informacijos pateikimas veiklos rezultatų ataskaitoje ir jos grupavimas**
- **Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnių paaiškinimas**
- **Rezultatų pateikimas veiklos rezultatų ataskaitoje**
- **Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte**
- **Užduotys**

Informacijos pateikimas ir jos grupavimas

- VRA rodo VSS veiklos rezultatus: uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį;
- VRA pateikiama informacija priklauso nuo to, kokio lygio – aukštesniojo ar žemesniojo – VRA yra rengiama;
- Patvirtintose formose nurodyti straipsniai yra privalomi sudarant atitinkamo lygio VRA, ir jie negali būti keičiami.

Informacijos pateikimas ir jos grupavimas (2)

- Veiklos rezultatai VRA skaidomi pagal panašias ūkines operacijas į:
 - Pagrindinę veiklą;
 - Kitą veiklą;
 - Finansinę ir investicinę veiklą.

Informacijos pateikimas ir jos grupavimas (3)

- **Pagrindinė veikla** – ūkinės VSS operacijos, apimančios pagrindinių nuostatuose nustatytų valstybės funkcijų atlikimą ir jam pavestų programų vykdymą.
- **Kita veikla** – veikla, kurią VSS vykdo siekdamas nepagrindinių savo tikslų. Dažnai tokia veikla yra komercinė.
- **Finansinė ir investicinė veikla** – VSS veikla, susijusi su finansine veikla ir investavimu.

Informacijos pateikimas ir jos grupavimas (4)

Pavyzdys:

- Universitetas pirko iš tiekėjų, esančių užsienyje, autobusą, kuris naudojamas universiteto reikmėms ir kartais yra išnuomojamas trečiosioms šalims. Tokiu atveju:
- pagrindinei veiklai būtų priskiriamos sąnaudos, turėtos naudojant autobusą universiteto reikmėms, pvz., vykstant į konferenciją universiteto bendruomenei ir pan.
- kitai veiklai būtų priskiriamos pajamos (sąnaudos), gautos išnuomojus autobusą trečiosioms šalims ir pan.
- finansinei ir investicinei veiklai būtų priskiriama valiutų kurso pasikeitimo įtaka, kol mokėtina suma už įsigytą autobusą tiekėjams užsienyje neapmokėta, uždirbtos delspinigių pajamos už trečiųjų šalių laiku neapmokėtą autobuso nuomos sąskaitą ir pan.

Informacijos pateikimas ir jos grupavimas (5)

- Pajamų ir sąnaudų tarpusavio užskaita atliekama tik tais atvejais, kai to reikalauja kuris nors VSAFAS;
- ŽL VRA pagrindinės veiklos sąnaudas grupuoja **pagal sąnaudų pobūdį** (pvz., darbo užmokesčio ir soc. draudimo, nusidėvėjimo ir amortizacijos ir t. t.);
- AL VRA pagrindinės veiklos sąnaudas grupuoja **pagal funkcijas** (pvz., bendrų valstybės paslaugų, gynybos, aplinkos apsaugos ir t. t. Valstybės funkcijos nustatytos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacijos 3 skyriuje „Valstybės funkcijų klasifikacija“).

Informacijos pateikimas ir jos grupavimas (6)

- Žemesniojo lygio VSS, kurie yra mokesčių fondai ir (arba) išteklių fondai (įskaitant socialinės apsaugos fondus), VRA skiriasi nuo kitų žemesniojo lygio VSS VRA;
- **Pagrindinis skirtumas:** mokesčių ir socialinių įmokų pajamų straipsniai yra rodomi tik mokesčių fondų ir išteklių fondų (įskaitant socialinės apsaugos fondus) VRA.

ŽL VRA privalomai pateikiami pagrindinės veiklos pajamų straipsniai

- **Finansavimo** pajamos, gaunamos kompensuojant pagrindinės veiklos sąnaudas;
- **Mokesčių** pajamos;
- **Socialinių įmokų** pajamos;
- Pagrindinės veiklos **kitos** pajamos, kurias sudaro pajamos, gaunamos iš konfiskuoto turto pardavimo, taip pat pajamos iš surinktų baudų ir netesybų ir pan.

ŽL VRA privalomai pateikiami pagrindinės veiklos pajamų straipsniai (2)

- **Finansavimo** pajamos gali būti gaunamos iš:
 - valstybės biudžeto;
 - savivaldybių biudžetų;
 - ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų lėšų;
 - kitų finansavimo šaltinių.

ŽL VRA privalomai pateikiami pagrindinės veiklos pajamų straipsniai (3)

- **Mokesčių** pajamos – pajamos, kurias mokesčių surinkimą administruojantys VSS gauna valstybės ar savivaldybės vardu surinktų mokesčių pavidalu;
- Kadangi VSS privalo pervesti visus surinktus mokesčius ar jų dalį į teisės aktuose nustatytus valstybės pinigų fondus, todėl veiklos rezultatų ataskaitoje rodomos mokesčių pajamos **bendraja verte (str. „Mokesčių pajamos“)**, valstybei ir savivaldybėms **pervestinių mokesčių suma (str. „Pervestinių mokesčių suma“)** ir šios pajamos **grynąja verte (minėtųjų sumų skirtumas)**.

ŽL VRA privalomai pateikiami pagrindinės veiklos pajamų straipsniai (4)

- Straipsnyje „Socialinių įmokų pajamos“ rodomos socialinės įmokos, kurias surenka jas administruojantys VSS pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir jos apima:
 - darbdavių socialines įmokas;
 - dirbančiųjų socialines įmokas;
 - gyventojų, besiverčiančių individualia veikla, socialines įmokas;
 - nedirbančių gyventojų socialines įmokas.
- Visos surinktos įmokos ar jų dalis turi būti pervesta teisės aktų nustatyta tvarka, todėl veiklos rezultatų ataskaitoje rodomos socialinių įmokų pajamos **bendraja verte**, **pervestinių socialinių įmokų suma** ir šios pajamos **grynaja verte**.

ŽL VRA privalomai pateikiami pagrindinės veiklos pajamų straipsniai (5)

- Straipsnis „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ apima pajamas, gaunamas iš:
 - konfiskuoto turto pardavimo;
 - pajamas iš surinktų baudų ir netesybų ir pan.
 - Tokios surinktos pajamos taip pat turi būti pervestos į atitinkamus biudžetus, todėl veiklos rezultatų ataskaitoje rodomos pagrindinės veiklos kitos **pajamos bendraja verte, pervestina į atitinkamą biudžetą**, pagrindinės veiklos kitų pajamų suma ir pagrindinės veiklos kitos pajamos **grynąja verte**.

ŽL VRA privalomai pateikiami pagrindinės veiklos sąnaudų straipsniai

- Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos;
- Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos;
- Komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudos;
- Komandiruočių sąnaudos;
- Transporto sąnaudos;
- Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos;
- Remonto ir eksploatavimo sąnaudos;
- Atidėjinių ir nuvertėjimo sąnaudos;
- Prekių sunaudojimo sąnaudos;
- Socialinių išmokų sąnaudos;
- Nuomos sąnaudos;
- Finansavimo sąnaudos;
- Kitų paslaugų sąnaudos;
- Kitos sąnaudos.

Išsamiau apie kiekvieną sąnaudų rūšį kalbėta nagrinėjant 11-ąją VSAFAS „Sąnaudos“.

AL VRA privalomai pateikiami pagrindinės veiklos pajamų straipsniai

- **Finansavimo pajamos** – AL rodomos taip pat kaip ŽL VRA;
- **Mokesčių pajamos skirstomos į:**
 - **Pelno ir pajamų mokesčių pajamas**, t. y. mokesčių, kurių apskaičiavimo bazė yra juridinių asmenų apmokestinamasis pelnas arba gyventojų pajamos, pajamas;
 - **Prekių ir paslaugų mokesčių pajamas**, t. y. PVM pajamas, atskaitymus nuo pajamų pagal atitinkamus Lietuvos Respublikos įstatymus, akcizus, mokestį už aplinkos teršimą, loterijų ir azartinių lošimų mokesčius ir kt., išskyrus rinkliavas, baudas ir konfiskuotas sumas;
 - **Kitų mokesčių pajamas**, t. y. visas kitų mokesčių pajamas, tokias kaip įmokos į garantinį fondą, turto mokesčiai, tarptautinės prekybos ir ūkinių operacijų mokesčiai.

AL VRA privalomai pateikiami pagrindinės veiklos pajamų straipsniai (2)

- **Socialinių įmokų** pajamos – darbdavių, dirbančiųjų besiverčiančių individualia veikla, ir nedirbančių gyventojų socialinės įmokos jas administruojantiems VSS;
- **Pagrindinės veiklos kitos** pajamos – pajamos iš:
 - konfiskuoto turto pardavimo;
 - surinktų baudų ar netesybų ir pan.

AL VRA privalomai pateikiami pagrindinės veiklos sąnaudų straipsniai

- Bendrų valstybės paslaugų;
- Gynybos;
- Viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos;
- Ekonomikos sektoriaus;
- Aplinkos apsaugos;
- Būsto ir komunalinio ūkio;
- Sveikatos priežiūros;
- Sąnaudų, susijusių su poilsiu, kultūra ir religija;
- Švietimo;
- Socialinės apsaugos.

Išsamiau apie kiekvieną sąnaudų rūšį kalbėta nagrinėjant 11-ąją VSAFAS „Sąnaudų“.

Kitos veiklos duomenų pateikimas VRA

- **Kitos veiklos pajamos** – rodomos pajamos, VSS uždirbamos atliekant kitą veiklą;
- **Kitos veiklos sąnaudos** – sąnaudos, susijusios su kita VSS veikla;
- **Pervestinos į biudžetą kitos veiklos pajamos** – ta kitos veiklos pajamų dalis, kurią VSS pagal teisės aktų reikalavimus privalo pervesti į valstybės ar savivaldybės biudžetą ir kuri neturi būti sugražinta VSS. VRA šis straipsnis rodomas su priešingu ženklu nei „Kitos veiklos pajamos“.
- **Kitos veiklos rezultatas** = Kitos veiklos pajamos – Kitos veiklos sąnaudos – Pervestinos į biudžetą kitos veiklos pajamos.
- ŽL VRA rodomi visi išvardyti straipsniai, o AL VRA rodomas tik kitos veiklos rezultatas.

Finansinės ir investicinės veiklos duomenų pateikimas

VRA

- **Finansinės ir investicinės veiklos pajamos:**
 - VSS uždirbtos palūkanos už suteiktas paskolas;
 - Palūkanos už banke laikomus VSS pinigus;
 - Pelnas dėl valiutos kurso pasikeitimo;
 - Baudos ir delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus;
 - Finansinio turto perleidimo ir perkainojimo pelnas;
 - Kitos panašios pajamos;
- **Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos:**
 - Palūkanų sąnaudos už gautas VSS paskolas ir kitus skolinius įsipareigojimus;
 - Palūkanų sąnaudos finansinės nuomos būdu įsigyjant turta;
 - Nuostoliai dėl valiutos kursų pasikeitimo;
 - Mokėtinos baudos ir delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus;
 - Finansinio turto perleidimo ir perkainojimo nuostoliai.

Finansinės ir investicinės veiklos duomenų pateikimas

VRA (2)

- Kontroliuojantis VSS, kurio kontroliuojami subjektai perveda dividendus valstybei ar savivaldybei ir kuriems netaikomas nuosavybės metodas, sudarydamas FAR, tokius dividendus rodo finansinės ir investicinės veiklos pajamų straipsnyje, o jeigu dividendus perveda kontroliuojami subjektai, kuriems nuosavybės metodas yra taikomas, tuomet FA dividendai rodomi pagal 14- ojo VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ ir 15- ojo VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“ reikalavimus.

Finansinės ir investicinės veiklos duomenų pateikimas

VRA (3)

- AL VRA ir ŽL VRA rodomas tik finansinės ir investicinės veiklos rezultatas;
- **Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas** = finansinės ir investicinės veiklos pajamos – finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

Privalomai pateikiami kiti VRA straipsniai

- **Nuosavybės metodo įtaka** – asocijuotųjų ir kontroliuojamų subjektų ataskaitinio laikotarpio grynojo rezultato dalis apskaičiuota pagal 14-ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ ir 15-ajame VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“ nustatyta tvarka;
- **Apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymų įtaka** – įtaka VRA, apskaičiuota remiantis 7-ojo VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ nustatyta tvarka.

Rezultatų pateikimas

- Pagrindinės veiklos rezultatas;
- Kitos veiklos rezultatas;
- Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas;
- Grynojo laikotarpio perviršis (deficitas) =
= pagrindinės veiklos perviršis (deficitas) +
+ kitos veiklos rezultatas +
+ finansinės ir investicinės veiklos rezultatas +
+ nuosavybės metodo įtaka +
+ apskaitos politikos keitimo bei esminių
apskaitos klaidų taisymo įtaka.

Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte

- **Papildoma informacija apie VRA pateiktas sumas pateikima pagal 6- ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ ir kitų VSAFAS, reglamentuojančių informacijos atskleidimą, nuostatas;**
- **Jei tam tikri informacijos atskleidimo reikalavimai ten nenurodyti, VSS turi vadovautis reikšmingumo kriterijumi;**
- **Apskaitos politikos keitimo ir apskaitos klaidų taisymo įtaka apskaitai ir pateikimui FAR nustatyti 7- ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.**

Užduotys

1 teorinis klausimas

Vienkartinių piniginių išmokų sąnaudoms ŽL VRA yra priskiriamos:

- a) Kvalifikacijos kėlimo sąnaudoms.
- b) Socialinių išmokų sąnaudoms.
- c) Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudoms.
- d) Kitos veiklos sąnaudoms.

2 teorinis klausimas

Vilniaus universitetas už nuomojamas patalpas gauna pajamas. Sudarydamas VRA, šias pajamas Vilniaus universitetas turi priskirti:

- a) Finansavimo pajamoms.
- b) Pagrindinės veiklos kitoms pajamoms.
- c) Kitos veiklos pajamoms.
- d) Finansinės ir investicinės veiklos pajamoms.